

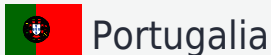
[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Wideokonferencje](#) > [Przeprowadzenie Dowodu W Drodze Wideokonferencji](#) > [Portugal](#)

Przeprowadzenie dowodu w drodze wideokonferencji

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Czy istnieje możliwość przeprowadzenia dowodu z wykorzystaniem wideokonferencji z udziałem sądu we wzywającym państwie członkowskim albo bezpośrednio przez sąd tego państwa członkowskiego? Jeżeli tak, jakie obowiązują w tym względzie procedury lub przepisy krajowe?

Zgodnie z prawem portugalskim sędzia sądu wzywającego musi przeprowadzić dowód z zeznań osób przesłuchanych w drodze wideokonferencji bezpośrednio, bez udziału sędziego sądu wezwanego. Zasada ta obowiązuje w sprawach wewnętrznych, w ramach których przeprowadza się przesłuchanie w drodze wideokonferencji. Ta sama procedura ma zastosowanie w sprawach transgranicznych, w których sąd wzywającego państwa członkowskiego zwraca się o przeprowadzenie przesłuchania w drodze wideokonferencji na podstawie art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1783 z dnia 25 listopada 2020 r.

W sprawach transgranicznych sąd wzywającego państwa członkowskiego może ewentualnie wystąpić o przeprowadzenie przesłuchania w drodze wideokonferencji zgodnie z art. 12-14 wyżej wspomnianego rozporządzenia.

Poniżej przedstawiono najistotniejsze krajowe przepisy procesowe regulujące kwestie związane z przeprowadzaniem dowodu z zeznań biegłych, świadków i stron w drodze wideokonferencji.

Biegli

Przesłuchanie biegłych z zakładów pracy, laboratoriów lub służb odbywa się w ich miejscu pracy w drodze telekonferencji (art. 486 ust. 2 kodeksu postępowania cywilnego – Código de Processo Civil).

Świadkowie

Świadków zamieszkujących poza okręgiem danego sądu lub wydziału sądu można przesłuchać przy użyciu sprzętu umożliwiającego transmisję obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym w sądzie, wydziale sądu lub w budynku gminy bądź sołectwa lub w innym urzędzie publicznym w ich miejscu zamieszkania (art. 502 kodeksu postępowania cywilnego).

W dniu przesłuchania sekretarz w sądzie lub urzędnik w urzędzie, w którym zeznania mają zostać złożone, weryfikuje tożsamość świadków, po czym przesłuchanie – przy użyciu sprzętu umożliwiającego transmisję obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym – przeprowadza sąd rozpoznający sprawę oraz pełnomocnicy obydwu stron, bez konieczności udziału w tym przesłuchaniu sędziego sądu, w którym składane są zeznania.

Nie naruszając przepisów prawa międzynarodowego ani unijnego, świadków zamieszkujących za granicą

przesłuchuje się przy użyciu sprzętu umożliwiającego transmisję obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym, o ile w okręgu ich miejsca zamieszkania dostępne są wymagane środki techniczne.

W sprawach rozpoznawanych przez sądy na obszarze Zespołu Metropolitalnego Lizbony i Zespołu Metropolitalnego Porto nie przeprowadza się przesłuchań przy użyciu sprzętu umożliwiającego transmisję obrazu i dźwięku w czasie rzeczywistym, jeżeli świadek zamieszkuje w jednym z tych dwóch zespołów metropolitalnych.

Jeżeli jednak stawiennictwo osoby zobowiązanej do złożenia zeznań w stosownym terminie jest niemożliwe lub bardzo trudne, sędzia – w porozumieniu ze stronami – może postanowić, że wszelkie wyjaśnienia niezbędne do wydania prawidłowego orzeczenia w danej sprawie zostaną udzielone drogą telefoniczną lub inną metodą bezpośredniej komunikacji między sądem a świadkiem, o ile charakter faktów, które mają zostać zbadane lub wyjaśnione, nie wyklucza możliwości zastosowania takiej metody (art. 520 kodeksu postępowania cywilnego).

Strony

Zasady składania zeznań w drodze telekonferencji określone w art. 502 kodeksu postępowania cywilnego mają zastosowanie do stron mających miejsce zamieszkania poza danym okręgiem sądowym, a w przypadku regionów autonomicznych – poza terytorium danej wyspy (art. 456 kodeksu postępowania cywilnego).

2 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do rodzaju osób, jakie można przesłuchać w drodze wideokonferencji – np. czy w ten sposób można przesłuchać wyłącznie świadków, czy też inne osoby, np. biegłych lub strony?

Nie przewidziano żadnych szczególnych ograniczeń w tym zakresie. Prawo portugalskie zezwala na przesłuchiwanie świadków, stron i biegłych w drodze wideokonferencji, zgodnie z przywołanymi powyżej przepisami.

3 Jakie ewentualne ograniczenia istnieją w odniesieniu do rodzaju dowodu, jaki można przeprowadzić w drodze wideokonferencji?

Zob. odpowiedź na poprzednie pytanie.

4 Czy istnieją jakieś ograniczenia co do miejsca przesłuchania osoby przy wykorzystaniu wideokonferencji – np. czy musi się ono odbyć w sądzie?

Zasadniczo przesłuchiwanie osób w drodze wideokonferencji musi odbywać się w sądzie. Biegłych będących pracownikami organów publicznych można jednak przesłuchać w ich miejscu pracy w drodze wideokonferencji. W drodze wyjątku, jeżeli wystąpiły okoliczności przewidziane w art. 520 kodeksu postępowania cywilnego (przywołane w odpowiedzi na pytanie 1), sąd może przesłuchać w drodze wideokonferencji osobę, która znajduje się poza budynkiem sądu.

5 Czy dozwolone jest rejestrowanie przesłuchań przeprowadzanych w drodze wideokonferencji, a jeżeli tak, to czy dostępne są odpowiednie środki techniczne?

Tak, przesłuchania przeprowadzane w drodze wideokonferencji są zawsze rejestrowane przez sądowy system rejestracji dźwięku zgodnie z przepisami art. 155 portugalskiego kodeksu postępowania cywilnego.

6 W jakim języku powinno być prowadzone przesłuchanie: a) w przypadku wniosków składanych na podstawie art. 12–14 rozporządzenia o

przeprowadzaniu dowodów; b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na podstawie art. 19–21 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów?

Jeżeli Portugalia jest wezwanym państwem członkowskim, język przesłuchania będzie się różnił w zależności od okoliczności:

a) w przypadku wniosków złożonych w oparciu o art. 12–14 rozporządzenia (UE) 2020/1783 językiem przesłuchania jest język portugalski. Jeżeli zachodzi konieczność przesłuchania cudzoziemców, którzy nie władają językiem portugalskim, mogą oni używać innego języka. W takim przypadku sąd wzywający musi poinformować sąd wezwany o tym fakcie, aby umożliwić temu drugiemu sądowi wezwanie tłumacza ustnego do stawienia się przed sądem wezwanym;

b) w przypadku wniosków złożonych w oparciu o art. 19–21 rozporządzenia (UE) 2020/1783 językiem przesłuchania jest język określony w przepisach krajowych państwa członkowskiego, na terytorium którego znajduje się sąd wzywający. Jeżeli zachodzi konieczność przesłuchania osób, które nie władają tym językiem, sąd wzywający może – zgodnie ze swoimi przepisami krajowymi – wezwać tłumacza ustnego do stawienia się przed sądem wzywającym. Ewentualnie sąd wzywający może zwrócić się do (wezwanego) sądu portugalskiego, aby ten wezwał tłumacza ustnego do stawienia się przed sądem wezwanym.

Jeżeli w którymkolwiek z przypadków opisanych w lit. a) i b) zajdzie konieczność wezwania tłumacza ustnego do stawienia się przed sądem wezwanego państwa członkowskiego, wezwany sąd zwróci się do sądu wzywającego państwa członkowskiego o pokrycie honorarium tłumacza ustnego zgodnie z przepisami art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/1783.

7 Jeżeli konieczna jest obecność tłumacza ustnego, kto odpowiada za zapewnienie jego obecności i gdzie tłumacz powinien się znajdować: a) w przypadku wniosków składanych na podstawie art. 12–14 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów; b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na podstawie art. 19–21 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów?

Informacje na ten temat zawarto już w odpowiedzi na pytanie 6.

8 Jaką procedurę stosuje się przy organizacji przesłuchania oraz powiadamianiu osoby, która ma zostać przesłuchana, o terminie i miejscu przesłuchania? a) w przypadku wniosków składanych na podstawie art. 12–14 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów; b) w przypadku bezpośredniego przeprowadzania dowodu na podstawie art. 19–21 rozporządzenia o przeprowadzaniu dowodów? W obu przypadkach – z jakim wyprzedzeniem należy ustalić termin przesłuchania, aby osoba, która ma zostać przesłuchana, otrzymała powiadomienie z odpowiednim wyprzedzeniem?

W prawie portugalskim procedura przesłuchiwania osób i wzywania osób do stawienia się przed sądem jest zasadniczo określona w art. 7 ust. 3, art. 172 ust. 5 i 6, art. 220, art. 247 ust. 2, art. 251 ust. 1, art. 417, art. 507, art. 508 i art. 603 portugalskiego kodeksu postępowania cywilnego.

Ogólnie rzecz biorąc, sekretariat sądu ma obowiązek zawiadomić – z urzędu – świadków, biegłych, strony oraz ich pełnomocników o konieczności stawienia się w toku postępowania sądowego zgodnie z postanowieniem

sądu. W szczególności jeżeli strona wniesie o przesłuchanie świadka w drodze wideokonferencji, odpowiedzialność za wezwanie świadka spoczywa na sekretariacie sądu.

Zawiadomienia wzywające świadków, biegłych i innych uczestników postępowania (np. tłumacza ustnego lub doradcę ds. technicznych) do stawienia się przed sądem należy przesłać listem poleconym, wskazując w nich termin, miejsce oraz cel stawienia się przed sądem. Zawiadomienia uznaje się za doręczone, nawet jeżeli adresat odmówi przyjęcia pisma; podmiot świadczący usług pocztowe musi odnotować ten fakt w odpowiednim rejestrze.

Zawiadomienia wzywające strony do stawienia się w toku postępowania sądowego lub w celu złożenia zeznań przesyła się listem poleconym i adresuje się je do danej strony, wskazując w nich termin, miejsce oraz cel stawienia się przed sądem. W takim przypadku, jeżeli strona korzysta z usług adwokata lub jeżeli jest reprezentowana jednocześnie przez adwokata i doradcę prawnego (*solicitador*), stosowne zawiadomienie należy przekazać zarówno adwokatowi, jak i doradcy prawnemu.

Pełnomocników stron zawiadamia się drogą elektroniczną zgodnie z art. 25 zarządzenia (*portaria*) nr 280/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r. System teleinformatyczny poświadczają datę wystosowania zawiadomienia.

W obowiązujących przepisach nie wskazano wyraźnie, z jakim wyprzedzeniem przed zorganizowaniem przesłuchania należy doręczyć zawiadomienie. W każdym z opisanych powyżej przypadków zawiadomienie uznaje się za doręczone trzeciego dnia po jego zarejestrowaniu lub po jego wysłaniu drogą elektroniczną. Jeżeli wspomniany trzeci dzień nie jest dniem roboczym, zawiadomienie uznaje się za doręczone pierwszego dnia roboczego przypadającego po tym dniu. Dlatego też ze względów praktycznych przy wyznaczaniu terminu przesłuchania należy przestrzegać przynajmniej tego okresu zawiadomienia, aby można było uznać, że zawiadomienie zostało doręczone w prawidłowy sposób.

W pilnych przypadkach dopuszcza się możliwość wezwania (lub odwołania wezwania) świadków, biegłych, innych uczestników postępowania, stron lub ich pełnomocników telegramem, drogą telefoniczną lub innymi podobnymi środkami komunikacji. Treść rozmów telefonicznych jest zawsze dokumentowana w aktach sprawy i potwierdzana na piśmie.

Jeżeli osoba, która powinna była stawić się przed sądem, nie pojawi się na przesłuchaniu, musi ona usprawiedliwić swoją nieobecność w trakcie samego przesłuchania lub w terminie pięciu dni następujących po przesłuchaniu (chodzi tu o dni kalendarzowe, ale w przypadku, gdy ostatni dzień nie jest dniem roboczym, termin ten przedłuża się do następnego dnia roboczego).

Portugalskie przepisy przewidują następujące środki przymusu, które można zastosować w przypadku niestawiennictwa:

W przypadku gdy niestawiennictwa dopuścił się świadek, który został należycie zawiadomiony o konieczności stawienia się przed sądem i który nie usprawiedliwił swojej nieobecności w terminie wyznaczonym w obowiązujących przepisach, na świadka nakłada się grzywnę, a sędzia może zarządzić jego doprowadzenie do sądu. Wspomnianych sankcji nie stosuje się w przypadku, gdy rozprawę odroczone z powodów innych niż niestawiennictwo świadka.

W przypadku gdy niestawiennictwa dopuścił się biegły lub inny uczestnik postępowania, który został należycie zawiadomiony o konieczności stawienia się przed sądem i który nie usprawiedliwił swojej nieobecności w terminie wyznaczonym w obowiązujących przepisach, na tę osobę nakłada się grzywnę.

W przypadku gdy niestawiennictwa dopuściła się jedna ze stron, która została należycie zawiadomiona o konieczności stawienia się przed sądem i która nie usprawiedliwiła swojej nieobecności w terminie wyznaczonym w obowiązujących przepisach, sąd nakłada na taką stronę grzywnę oraz może swobodnie zinterpretować fakt niestawiennictwa do celów dowodowych. Ponadto jeżeli sąd uzna, że niestawiennictwo strony, na której spoczywa ciężar dowodu, uniemożliwia wywiązanie się z powinności przedstawienia dowodu, może odwrócić ciężar dowodu.

9 Jakie koszty wiążą się z wykorzystaniem wideokonferencji do

przeprowadzenia dowodu i jak powinny one być pokrywane?

Korzystanie z wideokonferencji nie wiąże się z żadnymi kosztami.

10 Jakie są ewentualne wymogi dotyczące poinformowania osoby przesłuchiwanej bezpośrednio przez sąd wzywający, że występuje ona na zasadzie dobrowolności?

Jeżeli sąd portugalski jest stroną wzywającą, która sporządza wniosek na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2020/1783, sąd ten wzywa drogą pocztową osobę, która ma zostać przesłuchana, do stawienia się w określonym sądzie w innym (wezwanym) państwie członkowskim, w stosownych przypadkach korzystając z jednej z metod wskazanych w odpowiedzi na pytanie 8. Możliwość przekazania zawiadomienia drogą pocztową przewidziano w art. 14 rozporządzenia (WE) nr 1393/2007 z dnia 13 listopada 2007 r. W zawiadomieniu informuje się osobę, która ma zostać przesłuchana, że jej obecność na przesłuchaniu jest dobrowolna.

Jeżeli sąd portugalski jest stroną wezwaną, odpowiedzialność za zawiadomienie stron, które mają zostać przesłuchane, o terminie przesłuchania oraz odpowiedzialność za poinformowanie stron o tym, że ich obecność na przesłuchaniu jest dobrowolna, spoczywa na sądzie wzywającym.

Jeżeli sąd wzywający i sąd wezwany porozumieją się w tej kwestii, zawiadomienie adresowane do osoby, która ma zostać przesłuchana, w którym informuje się tę osobę, że jej obecność na przesłuchaniu jest dobrowolna, może zostać przekazane przez sąd wezwanego państwa członkowskiego. W praktyce może się to zdarzyć niezależnie od tego, czy sąd portugalski jest stroną wzywającą czy wezwaną.

11 Jaką procedurę stosuje się w celu zweryfikowania tożsamości osoby, która ma zostać przesłuchana?

W dniu wyznaczonym na termin przesłuchania sekretarz sądu sprawdza, czy osoba, która ma zostać przesłuchana, jest obecna, i informuje o tym sędziego, który ma przeprowadzić przesłuchanie, lub sąd wzywający, jeżeli to ten sąd ma przeprowadzić przesłuchanie bezpośrednio.

Jeżeli przesłuchanie prowadzi sędzia portugalski, po rozpoczęciu przesłuchania i zanim dana osoba przystąpi do składania zeznań podejmuje się następujące czynności: (i) osoba składająca zeznania, świadek lub biegły składa przyrzeczenie przed sędzią; (ii) sędzia zadaje wstępne pytania, aby ustalić tożsamość przesłuchiwanej osoby.

Sędzia decyduje o przeprowadzeniu wstępnego przesłuchania służącego ustaleniu tożsamości przesłuchiwanej osoby, w trakcie którego zadaje się jej pytania dotyczące jej imienia i nazwiska, zawodu, stanu cywilnego oraz innych szczegółowych informacji, które sędzia może uznać za niezbędne do celów ustalenia tożsamości.

Sędzia pyta również przesłuchiwaną osobę, czy z którąkolwiek ze stron postępowania łączą ją stosunki pokrewieństwa, relacje przyjacielskie lub relacje o wrogim charakterze oraz czy ma bezpośredni lub pośredni interes w danej sprawie, aby ocenić wiarygodność zeznań składanych przez tę osobę.

Jeżeli w toku wstępnego przesłuchania sędzia uzna, że świadek jest niezdolny do złożenia zeznań lub że osoba obecna nie jest osobą wezwaną, sędzia nie pozwoli takiemu świadkowi złożyć zeznań. Świadka uznaje się za niezdolnego do składania zeznań, jeżeli pomimo tego, że nie cierpi na żadne zaburzenie psychiczne, nie jest on w stanie (pod względem fizycznym lub psychicznym) złożyć zeznań.

W ramach wstępnego przesłuchania sędzia może również sprawdzić, czy w przypadku danej osoby zachodzi jedna z przesłanek odmowy złożenia zeznań przez świadków lub strony określona w portugalskim kodeksie postępowania cywilnego.

Zgodnie z art. 497 portugalskiego kodeksu postępowania cywilnego prawo do odmowy składania zeznań w charakterze świadków przysługuje następującym osobom (nie dotyczy to jednak czynności służących potwierdzeniu faktu urodzenia lub zgonu dzieci):

1. wstępnym w sprawach dotyczących zstępnych, przysposabiającym (rodzicom adopcyjnym) w sprawach

- dotyczących dzieci przysposobionych i vice versa;
2. teściowi lub teściowej w sprawie dotyczącej ich zięcia lub synowej i vice versa;
 3. małżonkom lub byłym małżonkom w sprawach dotyczących ich współmałżonka lub byłego małżonka;
 4. osobom, które pozostawały lub pozostają w związku nieformalnym o charakterze zbliżonym do związku małżeńskiego z którąkolwiek ze stron postępowania.

Sędzia jest zobowiązany do pouczenia wymienionych powyżej osób o przysługującym im prawie do odmowy złożenia zeznań.

Osoby zobowiązane do zachowania tajemnicy zawodowej, tajemnicy urzędowej lub tajemnicy państwowej muszą zostać zwolnione z obowiązku składania zeznań w zakresie, w jakim zeznania te dotyczą okoliczności objętych taką tajemnicą. W takich przypadkach sędzia weryfikuje wiarygodność przedstawionego uzasadnienia odmowy składania zeznań, a jeżeli uzna to za konieczne – zwalnia daną osobę z obowiązku zachowania tajemnicy.

Strony mogą zeznawać wyłącznie na temat czynów osobistych. W powództwie cywilnym niedopuszczalne są dowody z zeznań strony, które będą dotyczyły czynów przestępczych lub czynów niezgodnych z prawem, o których popełnienie strona została oskarżona w postępowaniu karnym.

12 Jakie są obowiązujące wymogi dotyczące składania przysięgi lub przyrzeczenia i jakie informacje od sądu wzywającego są wymagane w przypadku złożenia przysięgi lub przyrzeczenia podczas bezpośredniego przeprowadzania dowodu zgodnie z art. 19–21 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania dowodów?

Zgodnie z prawem portugalskim:

- przed przeprowadzeniem dowodu sędzia poucza przesłuchiwaną osobę o moralnym znaczeniu przyrzeczenia, które ma ona za chwilę złożyć, a także o obowiązku mówienia prawdy i o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań;
- następnie sędzia odbiera od świadka przyrzeczenie o następującej treści: *Przyrzekam uroczyście, że będę mówił prawdę, całą prawdę i tylko prawdę;*
- odmowa złożenia przyrzeczenia jest równoznaczna odmowie złożenia zeznań i obydwie te odmowy, jeżeli nie są one uzasadnione, są zagrożone karą za obrazę sądu, którą to karę sędzia może nałożyć, jeżeli uzna to za stosowne.

Jeżeli sąd w innym państwie członkowskim przeprowadza dowód bezpośrednio z Portugalii w drodze wideokonferencji zgodnie z art. 19–21 rozporządzenia (UE) 2020/1783, sąd wzywającego państwa członkowskiego musi przekazać (wezwanemu) sądowi portugalskiemu następujące dane identyfikacyjne osoby, która ma składać zeznania: imię i nazwisko, zawód, adres, stan cywilny oraz inne informacje, które uzna za niezbędne do ustalenia tożsamości danej osoby; informacje o tym, w jakim charakterze dana osoba będzie przesłuchiwana (np. w charakterze strony, świadka, biegłego, doradcy ds. technicznych); informacje o języku, jakim włada ta osoba oraz informacje wskazujące, czy w danym przypadku zachodzi konieczność wezwania tłumacza ustnego.

Wspomniane szczegółowe informacje są niezbędne (wezwanemu) sądowi portugalskiemu do tego, aby – z jednej strony – podjąć czynności w celu wezwania tłumacza ustnego oraz aby – z drugiej strony – potwierdzić, że osoba, która ma zostać przesłuchana, stawiła się w wyznaczonym terminie w miejscu przeprowadzenia wideokonferencji.

Ponieważ jednak sędzia portugalski nie interweniuje w trakcie postępowania, przyrzeczenie należy złożyć w drodze wideokonferencji przed sędzią sądu wzywającego państwa członkowskiego. Takie same zasady obowiązują w przypadku przesłuchania wstępnego, jeżeli się ono odbywa. To samo dotyczy zagadnień z zakresu zdolności do składania zeznań, odmowy składania zeznań lub zwolnienia świadków z obowiązku składania zeznań – kwestie te rozstrzyga sędzia sądu wzywającego, działający zgodnie z prawem cywilnym procesowym wzywającego państwa członkowskiego, jak określono w art. 19 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2020/1783.

13 W jaki sposób zapewnia się w miejscu przeprowadzania wideokonferencji obecność osoby do kontaktów, do której sąd wzywający może się zwracać, oraz osoby, która jest dostępna w dniu przesłuchania i zajmuje się obsługą sprzętu do przeprowadzenia wideokonferencji oraz rozwiązuje ewentualne problemy techniczne?

Sąd wzywający i sąd wezwany (po wskazaniu tego ostatniego przez organ centralny) powinny nawiązać ze sobą bezpośredni kontakt, aby ustalić termin wideokonferencji i wyznaczyć datę przeprowadzenia testu poprzedzającego wideokonferencję.

Ze względów praktycznych i ilekroć jest to możliwe, należy dążyć do przeprowadzenia testu przed zawiadomieniem świadka o planowanej wideokonferencji; w tym celu należy zaplanować datę testu z odpowiednim wyprzedzeniem, aby zapewnić możliwość zawiadomienia świadka na czas.

W dniu przeprowadzenia testu i w dniu przesłuchania przeprowadzanego w drodze wideokonferencji w każdym z sądów powinien przebywać technik informatyk, technik ds. telekomunikacji lub sekretarz sądu dysponujący stosowną wiedzą.

W Portugalii w ramach Instytutu ds. Zarządzania Finansami i Infrastrukturą Wymiaru Sprawiedliwości (Instituto de Gestão Financeira e Estruturas da Justiça – IGFEJ) funkcjonuje specjalny zespół zajmujący się organizowaniem wideokonferencji w sądach.

Ze względów organizacyjnych IGFEJ należy w miarę możliwości informować o planowanym terminie przeprowadzenia testu i przesłuchania z trzydniowym wyprzedzeniem. Dzięki temu IGFEJ będzie mógł sprawdzić, czy w danym przypadku spełniono wszystkie warunki techniczne konieczne do zorganizowania wideokonferencji, niezwłocznie podjąć stosowne działania w przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów w komunikacji między sądami oraz monitorować wyniki testów wideokonferencji.

Organizowanie wideokonferencji w innym państwie członkowskim na wniosek sądu portugalskiego

(Wzywający) sąd portugalski musi w pierwszej kolejności zwrócić się do IGFEJ o stworzenie warunków technicznych niezbędnych do zorganizowania wideokonferencji, o interweniowanie w przypadku wystąpienia jakichkolwiek trudności w komunikacji między sądami oraz o monitorowanie wyników testów wideokonferencji.

Aby wyeliminować problemy techniczne, sąd portugalski zwraca się również do sądu wezwanego państwa członkowskiego o wyznaczenie w ramach jednostki ds. wideokonferencji osoby odpowiedzialnej za monitorowanie wyników testu lub udzielanie niezbędnego wsparcia technicznego we współpracy z technikami portugalskimi.

W przypadku gdy sądy portugalskie są stroną wzywającą, często zwracają się o pomoc do punktu kontaktowego europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w Portugalii, który nawiązuje bezpośredni kontakt z sądami wezwanymi, aby zaplanować przeprowadzenie testu i wideokonferencji. Jeżeli punkt kontaktowy otrzyma informacje o wystąpieniu problemów technicznych, nawiązuje bezpośredni kontakt z zespołami odpowiedzialnymi za wideokonferencje w poszczególnych zainteresowanych państwach członkowskich, zwracając się o nawiązanie połączeń, przekazanie informacji lub dokonanie dostosowań technicznych oraz informując zainteresowane sądy o tym fakcie. Pozwala to przezwyciężyć barierę językową i pomyślnie przeprowadzić wideokonferencję.

Organizowanie wideokonferencji w sądzie portugalskim na wniosek innego państwa członkowskiego

W Portugalii funkcję organu centralnego odpowiedzialnego za otrzymywanie i zatwierdzanie wniosków składanych przez inne państwa członkowskie na mocy art. 19 rozporządzenia (UE) 2020/1783 pełni Dyrekcja Generalna ds. Wymiaru Sprawiedliwości (Direcção-Geral da Administração da Justiça). Po zatwierdzeniu wniosku Dyrekcja Generalna ds. Wymiaru Sprawiedliwości wskazuje sądowi wzywającego państwa członkowskiego (wezwanego) sąd portugalski, w którym zostanie przeprowadzona wideokonferencja. Na kolejnym etapie sąd wzywający i sąd wezwany muszą bezpośrednio uzgodnić między sobą terminy przeprowadzenia najpierw testu, a następnie przesłuchania w drodze wideokonferencji.

Dyrekcja Generalna ds. Wymiaru Sprawiedliwości, jako organ centralny, ułatwia nawiązanie bezpośredniego kontaktu między sądem wzywającym i wezwanym, a także nawiązanie kontaktu z zespołem IGFEJ ds. pomocy technicznej w zakresie wideokonferencji, aby wyeliminować wszelkie problemy techniczne. Ponadto, na stosowny wniosek, punkt kontaktowy europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych w Portugalii również może udzielić wsparcia przy nawiązywaniu niezbędnych kontaktów.

W drodze kontaktu bezpośredniego sądy rezerwują salę, w której ma zostać zorganizowana wideokonferencja, oraz wyznaczają pracowników odpowiedzialnych za nawiązanie połączeń technicznych oraz monitorowanie przebiegu wideokonferencji odpowiednio w sądzie wzywającym i wezwanym. Co do zasady w Portugalii wyznacza się sekretarza sądu dysponującego wymaganą wiedzą, któremu w miarę możliwości towarzyszy technik informatyk portugalskiego sądu.

Jeżeli wideokonferencja jest przeprowadzana z wykorzystaniem adresu IP, połączenie musi obowiązkowo zostać nawiązane z Portugalii. W tym celu sąd portugalski z wyprzedzeniem zwraca się do IGFEJ o otwarcie połączenia zewnętrznego.

Jeżeli wideokonferencje przeprowadza się za pośrednictwem linii telefonicznej (ISDN), połączenie z sądami portugalskimi mogą nawiązać sądy w innych państwach członkowskich.

W przypadku wystąpienia problemów technicznych niezbędnego wsparcia mogą udzielić technik informatyk portugalskiego sądu lub technik IGFEJ.

14 Czy od sądu wzywającego wymaga się przekazania jakichkolwiek dodatkowych informacji?

Sąd wzywający, który zwraca się o przeprowadzenie wideokonferencji, powinien wskazać w polu 12 formularza L, że zwraca się o przeprowadzenie dowodu z wykorzystaniem technologii porozumiewania się określonej w formularzu N. Oba te formularze stanowią załączniki do rozporządzenia (UE) 2020/1783. W formularzu N należy natomiast zawrzeć:

1. Szczegóły techniczne dotyczące urządzeń do przeprowadzania wideokonferencji, z których korzysta sąd wzywający, mianowicie:

- wykorzystywany protokół komunikacyjny (np. H.323, H.320);
- protokoły wideo (np. H.261, H.263 i H.264);
- protokoły audio (np. G.711a, G.711u, G.722, G.729);
- w stosownych przypadkach protokół wymiany danych [np. H.239 lub BFCP (SIP)];
- bezpieczeństwo: H.235 i odpowiedni obsługiwany protokół szyfrowania;
- maksymalna obsługiwana przepustowość łącza;
- informację, czy chodzi o urządzenie samodzielne, MCU czy bramę;
- w przypadku MCU lub bramy – informacje o tym, czy są one wyposażone w system IVR.

2. Szczegółowe informacje na temat połączenia ISDN lub publicznego adresu IP sądu.

Szczegóły techniczne dotyczące urządzeń do przeprowadzania wideokonferencji są następujące:

- wykorzystywany protokół komunikacyjny: H.323;
- bezpieczeństwo: H.235 AES;
- maksymalna obsługiwana przepustowość łącza: 256kbps.

3. Wniosek o przeprowadzenie próbnej wideokonferencji przed przesłuchaniem.

4. Imię i nazwisko oraz bezpośrednie dane kontaktowe (numer telefonu, faks i adres e-mail) osoby odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia przy organizacji wideokonferencji (najlepiej imię i nazwisko oraz dane sekretarza sądu i technika informatyka lub technika ds. telekomunikacji udzielającego wsparcia sądowi).

5. Sprzęt zainstalowany w sądach umożliwia nawiązywanie połączeń wideokonferencyjnych przy użyciu platform takich jak Webex, Zoom, Teams lub Skype, które mogą stanowić alternatywę dla połączeń ISDN lub IP w razie ograniczeń łączności wynikających z ustawień sieci lub zapory sieciowej.

W takim przypadku sądy biorące udział w wideokonferencji powinny z wyprzedzeniem uzgodnić, z której platformy będą korzystały, ponieważ urzędnik sądowy w Portugalii będzie musiał zwrócić się do informatyka o zainstalowanie niezbędnego oprogramowania na urządzeniach do wideokonferencji.

Należy zawsze uprzednio poprosić o przetestowanie połączenia, aby upewnić się, czy nie jest potrzebne wsparcie techniczne.

Powiązane strony

[Kodeks postępowania cywilnego](#)

[Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/1783 z dnia 25 listopada 2020 r.](#)

Uwaga:

Informacje przedstawione na tej stronie nie są wiążące dla punktu kontaktowego europejskiej sieci sądowej w sprawach cywilnych i handlowych, sądów ani innych podmiotów i organów. Należy również zapoznać się z treścią obowiązujących aktów prawnych. Podlegają one regularnym aktualizacjom i zmianom wykładni na podstawie orzecznictwa.

■ Ostatnia aktualizacja: 03/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.